

A Győri Ítéltábla a dr. Vezér Márta (....) ügyvéd által képviselt **I.rendű felperes neve (....) I.rendű és II.rendű felperes neve (....) II.rendű felpereseknek** a Nagy és Kiss Ügyvédi Iroda (...) által képviselt **alperes neve (....) alperes** ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránti perében a Tatabányai Törvényszék 2019. április 11. napján kelt 3.P.20.286/2017/30. sorszámú ítélete ellen a felperesek által 31. sorszámon bejelentett fellebbezés folytán - tárgyaláson - meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a bíróság az I. és II.rendű felpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek 15 napon belül 190.500,- (Egyszázkilencvenezer-ötszáz) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

A Tatabányai Törvényszék a fellebbezéssel támadott ítéletével a kereseti kérelmet elutasította. Egyetemlegesen kötelezte az I. és II.r. felpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg az alperesnek 381.000,- Ft perköltséget.

A határozatának tényállásában rögzítette, hogy a felperesek 2006. október 3-án kölcsönkérelemmel fordultak az alpereshez. A hitelfelvétel célja a **Település 1...** szám alatti ingatlanon 2008. december 15. napjáig létesítendő felépítmény finanszírozása volt.

2006. november 16-án I. és II.r. felperes, mint adósok és az alperes, mint hitelező között kölcsönszerződés jött létre.

A szerződés I/1. pontja szerint a hitelező az adósok részére 101.352,- CHF összegű kölcsönt bocsátott rendelkezésre tekintettel az adósok azon kérelmére, hogy 15.000.000,- Ft iránti finanszírozási igényt a hitelező kifejezetten CHF elszámolással elégítsen ki. A kölcsönadó a kölcsönösszeg rendelkezésre tartását az építkezés befejezéséig vállalta.

Az adósok elfogadták a nyilvántartásba vett devizaösszegnek a finanszírozási igényhez képest 15%-kal növelt mértékben való meghatározását a szerződés megkötése, valamint a folyósítás időpontja közötti időszak alatt esetlegesen bekövetkező árfolyamváltozás miatt. A szerződés I/1. pontja szerint az összeg tájékoztató jellegű, a tartozás tényleges összegét a II/1. pontban írtak szerint állapítják meg.

A szerződés II/1. pontja értelmében az alperes a kölcsönt minden esetben legfeljebb a szerződés I/1. pontjában meghatározott forintösszegben, szakaszosan, a szerződésben meghatározott folyósítási feltételek maradéktalan megvalósulását követő 8 munkanapon belül folyósítja az adósok számára, ugyanakkor ezt a folyósítás napján érvényes, a bank által alkalmazott és a bank hirdetményében hivatkozott számlakonverziós deviza vételi árfolyamon kiszámított svájci frank összegben tartja nyilván.

A felek megállapodása szerint a kölcsön futamideje 240 hónap, amelyből 96 hónap a türelmi idő. A tőke törlesztése a rendelkezésre tartási idő,- illetve a türelmi idő konstrukció esetén - a türelmi idő leteltét követően kezdődik meg.

A III/2. pont szerint a kölcsön éves kamatlába a folyósítás időpontjában a hirdetményben megállapított érték, amelyet az alperes a szerződéskötés napjára vonatkozóan tájékoztató jelleggel közölt a szerződésben (a kamatláb évi 4,89%).

A felek megállapodása szerint a kölcsön kamatlába a kamatperióduson belül állandó, de kamatperiódusonként változó.

A kölcsön után az adósok rendelkezésre tartási jutalékot, a folyósítás napjától kamatot, illetve kezelési költséget, valamint folyósítási jutalékot kötelesek fizetni. A kezelési költség mértéke a szerződéskötés idején 1,5% volt. A folyósítási jutalék 0,75%. A kölcsön teljes hiteldíj mutatója a szerződés III/8. pontja értelmében 7,19% volt.

A szerződés III/5. pontja szerint az alperes a kölcsön ügyleti kamatlábát a kamatperiódus fordulónapján, a késedelmi kamatot és a kezelési költséget az egyes ügyleti évek forduló napján jogosult egyoldalúan is megváltoztatni a szerződésben rögzített körülmények bekövetkezése esetén.

A felek megállapodtak abban, hogy a kölcsön a folyósítást illetve az egyes részfolyósításokat követően kizárólagosan svájci frankban kerül nyilvántartásra, illetve elszámolásra.

A türelmi idő alatt a kamat és a kezelési költség (törlesztés) havonta fizetendő együttes összege 539,7 CHF, a türelmi idő leteltét követően a tőke, a kamat és a kezelési költség havonta fizetendő együttes összege 853,47 CHF volt.

A felek kitértek a szerződésben arra, hogy a mindenkor esedékessé váló törlesztő részletek, illetve bármilyen más pénzbeli kötelezettség svájci frankban teljesítendő. Más pénznemben történő teljesítés esetén az alperes az általa az esedékesség napján alkalmazott, a hirdetményében hivatkozott számlakonverziós deviza eladási árfolyamon kiszámított svájci frank összeget fordít az adós esedékessé vált kötelezettségének teljesítésére.

A kölcsönszerződés aláírásának napján a felperesek, mint engedményezők a köztük és a Fundamenta Lakáskassza és Lakástakarék Pénztár között létrejött lakáselőtakarékosági szerződés alapján részükre járó teljes megtakarítási összeget az engedményesre(alperesre) engedményezték.

A felek a kölcsönösszeg és járulécai megfizetésének biztosítására jelzálogjogot alapítottak a felépítendő ingatlanon. Az adósok kötelezettséget vállaltak arra, hogy az ingatlanra vagyonbiztosítást kötnek, amelyben az alperest nevezik meg egyedüli és kizárólagos kedvezményezettnek.

A szerződés VII/1. pontja szerint, ha a svájci frank - forint árfolyamának változása miatt a biztosítékkal nyújtott ingatlan értéke már nem nyújt megfelelő fedezetet, akkor az adósok kötelesek 30 naptári napon belül pótfedezetet biztosítani.

A VII/2. pontban az adósok tudomásul vették, hogy jelentős árfolyamkockázat jelentkezhet abban az esetben, ha a svájci frank árfolyama jelentősen változik, a kölcsön fedezete pedig nem svájci

frank forrás, és ezen információ tudatában is igénybe kívánják venni a kölcsönösszeget, illetve igénylik a svájci frank nyilvántartást.

A szerződés VIII/13. pontjában az adósok kijelentették azt, hogy az alperes üzletszabályzatának, hirdetményének rendelkezéseit megismerték, és azokat magukra nézve kötelezőnek fogadták el.

2006. november 16-án a felperesek - két tanú jelenlétében - „Tájékoztatót” írtak alá, amelyben tudomásul vették azt, hogy az alperes a folyósított kölcsönösszeget a választott devizanemben tartja nyilván, és arra vállalnak kötelezettséget, hogy a kölcsönt külföldi devizában fizetik vissza. A Tájékoztató szövege arról, hogy a forint és a szerződés szerint választott deviza átváltási aránya a napi piaci mozgások hatására változhat, egy esetleges kedvezőtlen árfolyamváltozás (emelkedés) előre nem látható, és előre ki nem számítható többletköltséget okozhat. A finanszírozás előnye, hogy amint a forinttal szemben esik a finanszírozás devizanemének az árfolyama, úgy csökken a finanszírozás ellenértéke forintban, vagyis a tőkeösszeg és kamatai visszafizetését szolgáló törlesztő részleteket fedező deviza megvásárlása kevesebbe kerül az adósnak. Ez azt is eredményezheti, hogy kevesebbet kell visszafizetni, mint amennyi a hitelszerződés megkötésekor kiszámított forintellenérték alapján elvárt volt.

Fordított esetben: ha a finanszírozás devizanemének a forinttal szemben nő az árfolyama, úgy növekszik a finanszírozás ellenértéke, a tőkeösszeg és kamatainak (törlesztő részleteinek) megfizetéséhez magasabb forintösszeg szükséges, tehát a felvett devizahitel visszafizetéséhez több forintot kell a megfelelő devizanemre átváltva felhasználni.

Az alperes kizárta a felelősségét arra az esetre, ha a piac kedvezőtlen alakulása miatt az adósnál többletterhek jelentkeznek, és kimentette magát a piac kedvezőtlen változására vonatkozó tájékoztatói kötelezettség alól azzal, hogy a piaci változások figyelemmel kísérése az adós feladata.

A tájékoztatóban az adós az aláírásával igazolta azt, hogy az ilyen típusú finanszírozás kockázatairól világos tájékoztatást kapott, a kockázati összetevőket ismeri, és a hitelt ennek ismeretében is fel kívánja venni.

A kölcsönszerződés aláírásának a napján a felek a szerződést közjegyzői okiratba foglaltatták.

A felek között az elszámolás megtörtént, és az felülvizsgáltként minősül.

A felperesek a pontosított kereseti kérelmükben (22. irat) elsődlegesen annak megállapítását kérték, hogy az alperes és köztük a kölcsönszerződés nem jött létre, ezért a jogalap nélküli gazdagodás szabályainak alkalmazásával - az elévülés korlátai között - 19.333.726,- Ft összeg megfizetésére kérték kötelezni az alperest.

Másodlagosan a szerződés érvénytelenségének megállapítását kérték a Hpt. 213.§ (1) bekezdés a), b), c) és e) pontjaira hivatkozással, valamint a Hpt. 213.§ (2), a Ptk. 217. és 218.§-ai megsértésére hivatkozással.

Harmadlagos kereseti kérelmüket arra alapították, hogy a teljes szerződés semmis, mert a szerződésnek a főszoolgáltatást megállapító, illetve a szolgáltatás - ellenszolgáltatás arányát meghatározó szerződési kikötéseinek szövegezése nem világos, nem érthető, ezért tisztességtelen.

A szerződés semmisségének megállapítása esetén jogkövetkezményként az eredeti állapot helyreállítását kérték az alperes 8.563.231,- Ft összegben történő marasztalása mellett.

A szerződésnek a rendelkezésre tartási jutalékra, kezelési költség, folyósítási jutalékra vonatkozó szerződési pontjai tisztességtelensége miatt a szerződés részbeni érvénytelenségének megállapítását nem kérték. E feltételek tisztességtelenségéből eredő jogkövetkezmény levonását csak abban az

esetben kérték, ha a bíróság megállapítja, hogy a szerződés érvényesen nem jött létre, és jogkövetkezményként az érvényessé nyilvánítást alkalmazza.

A szerződés létre nem jötte körében arra hivatkoztak, hogy a deviza elszámolás szabályai és az árfolyamkockázat tekintetében a szerződésük a Ptk. szabályaitól és a szokásos szerződéskötési gyakorlattól lényegesen eltér, ezért konszenzus a felek között csak a szerződési feltételek áttárgyalásával jöhetett volna létre.

Ezzel szemben az alperes blankettaszerződést alkalmazott, nem biztosította az adósok részére a kölcsönszerződés befolyásolásának a lehetőségét. A szerződés azon záradéka, amely az üzletszabályzat és a hirdetmény megismerésére vonatkozik, ugyancsak az egyedileg meg nem tárgyalt sablonszerződés része. Mind az üzletszabályzat, mind a hirdetmény tartalmaz olyan feltételeket, amelyek a kölcsönjogviszony lényeges feltételének minősülnek, így abban a feleknek kifejezetten meg kellett volna állapodniuk.

Mivel az üzletszabályzat és a hirdetmény nem vált a felek kölcsönszerződésének részévé, és az egyedi kölcsönszerződés rendelkezései nem tartalmazzák a Hpt. 213.§ (1) bekezdésében foglaltakat, valamint az árfolyamkockázat ismertetését, ezért ezen lényeges elemek hiányában a felek között nem jött létre konszenzus, ezért kötelelem fennállta sem állapítható meg.

A szerződés semmis a Hpt. 213.§ (1) bekezdés a), b), c), e) pontjaiban foglaltak okán.

A felek megállapodása nem tartalmazza a szerződés tárgyát. A szerződés I/1. pontjában feltüntetett svájci frank összeg csak tájékoztató jellegű, a tényleges kölcsönösszeggel nem azonos. A szerződéskötés időpontjában a valós kölcsönösszeg svájci frankban kifejezve számítással sem volt megállapítható. Ezen időpontban még a folyósításkor alkalmazandó deviza vételi árfolyam sem volt ismert. Ugyanakkor a szerződés a ténylegesen folyósítandó forintösszeget sem tartalmazta, pusztán a finanszírozási igény maximális mértékét rögzítette.

A THM százalékos mértéke valótlan adatot tartalmaz. Hivatkoztak arra, hogy tisztességtelen a THM megtevesztően alacsony bemutatása a szerződésben a valóságos kötelezettséghez képest (EUB C-453/10.). Hangsúlyozták, hogy a szerződésben szereplő alapadatokat nem a szerződéskötés napján, hanem a kölcsönigénylés benyújtásának a napján érvényes számlakonverziós árfolyam figyelembevételével határozták meg, de azok is tartalmazzák a 15%-os puffert.

Semmis a felek megállapodása azért is, mivel nem tartalmazza az ügyleti kamatláb mértékét, amely csak a szerződéskötés napjára vonatkozóan, tájékoztató jelleggel, a hirdetményből állapítható meg. A hirdetményt ugyanis az adósok nem tudták befolyásolni, ezért el sem fogadhatták, így a Ptk. 205/B.§ értelmében nem vált a szerződés részévé. Ugyanakkor a szerződéskötéskor érvényes hirdetmény tudomásul vétele sem jelenthette volna a kamatláb mértékében történő megállapodást, mert a hirdetmény a kamatláb pontos értékét nem tartalmazta.

A szerződés nem rögzíti a kezelési költség összegét, pusztán annak százalékos értékét, nem tartalmazza a hitelbírálati díj összegét, a két lakás-előtakarékossági szerződés havi díját, a szakértők költségét, az árfolyamrést illetve valótlan összegű folyósítási díjat tartalmaz, mert azt valótlan kölcsönösszegeből számították ki.

Állították, hogy a folyósítási jutalék, illetve a kezelési költség kikötése tisztességtelen, mivel szolgáltatás nélkül írja elő a fogyasztó ellenszolgáltatását.

A szerződés a Hpt. 213.§ (1) bekezdés e) pontjába is ütközik. A törlesztő részleteket valótlan kölcsönösszegeből számították ki. A törlesztő részlet az okból is meghatározatlan, hogy az kamatból és kezelési költségéből áll, de a kikötött kezelési költség is tisztességtelen. Nem tartalmaz rendelkezést a szerződés a lakástakarékpénztár-engedményezés tőkecsökkentő hatásáról.

Kifejtették, hogy az árfolyamkockázat viselése a főszolgáltatás része, amelyre a pénzügyi szolgáltatónak kifejezetten fel kell hívnia a fogyasztó figyelmét.

Azt nem vitatták, hogy az árfolyamkockázatról és a törlesztő részlet emelkedésének lehetőségéről kaptak információt, de arról nem tájékoztatták őket, hogy a kockázat túlnőhet a bevizsgált jövedelmükön. A hitelezési ügyintéző olyan tájékoztatást adott, hogy a törlesztő részlet jelentősen nem emelkedhet. Az alperes azzal, hogy 5%-os árfolyamemelkedéshez kötötte a pótfedezet bevonásának lehetőségét, az átlagfogyasztó számára azt a téves látszatot keltette, hogy az adós kockázatvállalásának korlátja az 5%.

A szerződéskötés után aláírt sablonos kockázatfeltáró nyilatkozat tartalmilag alkalmatlan arra, hogy világossá tegye, hogy a deviza alapú hitel felvételével a felperesek, mint átlagfogyasztók milyen kockázatot vállaltak.

Sérelmezték a szerződésmódosításnak az alperes javára egyoldalúan kikötött lehetőségét.

Az alperes a kereset elutasítását és felperesek perköltségben marasztalását kérte.

Állította, hogy a felek között a szerződés tartalma tekintetében a konszenzus létrejött, azt teljes bizonyító erejű magánokiratba, majd közokiratba is foglalták.

A kölcsönszerződés érvényes, tartalmazza a törvényben előírt tartalmi elemeket.

A kölcsönszerződés tárgya egyértelműen meghatározott: a szerződés I/1. és II/1. pontját értelmezve megállapítható, hogy a szerződés tárgya egy devizában meghatározott összeg, amely a finanszírozási igényként megjelölt 15.000.000,- Ft-nak a folyósításkori deviza árfolyamon történő átszámításával meghatározott összege.

A THM-rendelet előírásai szerint kiszámított teljes hiteldíj mutatót a szerződés tartalmazza.

A szerződés részét képező hirdetmény pedig a szerződéssel kapcsolatban felmerülő valamennyi egyéb költséget feltünteti. Az alperes arra is hivatkozott, hogy a költségeket nem kell összezszerűen tartalmaznia a szerződésnek, elegendő azok éves, százalékban kifejezett értékének a megjelölése. Hangsúlyozta, hogy hitelbírálati díjat nem számított fel. A folyósítási jutalék és a kezelési költség pedig a szerződéssel kapcsolatos adminisztrációval összefüggő kiadásokat ellentételezi.

A szerződéses konstrukcióból fakadóan kizárólag az induló kamatláb meghatározására volt lehetőség, amelyet az alperes a hirdetményében feltüntetett.

A törlesztő részletek összegét, számát, esedékességi időpontokat a szerződés tartalmazza. A lakás előtakarékosági szerződés alapján rendelkezésre álló összeget annak esedékességekor kell elszámolni, így annak semmilyen hatása nincsen a szerződéskötéskor megállapított törlesztő részletre.

Leszögezte, hogy a kockázatfeltáró nyilatkozat aláírásával a felperesek elismerték, hogy megfelelő, világos tájékoztatást kaptak az árfolyamkockázatokról, és annak a felperesek fizetési kötelezettségeire gyakorolt hatásáról.

Hangsúlyozta, hogy a felperesek egyoldalú szerződésmódosítási kikötésekkel kapcsolatos kifogásai orvoslást nyertek a DH-törvények által.

Az elsőfokú bíróság a kereseti kérelmet az alábbi indokokra tekintettel ítélte alaptalannak.

A szerződés létre nem jötte körében az elsőfokú bíróságnak abban kellett állást foglalnia, hogy helytálló-e a felperesek azon hivatkozása, hogy a felek között azért nem volt konszenzus, a kölcsönszerződés azért nem jött létre, mert az alperes felé kinyilvánított akaratuk nem egyezett meg maradéktalanul az írásba foglalt okiratban rögzítettekkel (r.Ptk. 205.§ (1) bekezdés).

A felperesek - a Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. tv. (r.Pp.)196.§ (1) bekezdése értelmében - nem tudták bizonyítani, hogy szerződéses akaratuk eltért a teljes bizonyító erejű magánokiratba, illetve közokiratba foglalt és a felekre irányadó szerződéses tartalomtól.

A felperesek azt állították, hogy valós szerződési akaratuk a kölcsönkérelem elnevezésű okiratba foglaltak szerint 15.000.000,- Ft összegű hitel felvételére, azaz forint alapú hitel felvételére irányult. Nem adtak azonban magyarázatot arra, hogy a kölcsönkérelemben miért „a hitel devizaneme svájci frank alapú” megjelölést alkalmazták, illetve a kölcsönkérelem tartalmából sem vonható le olyan következtetés, hogy a felperesek akarata később, a kölcsönszerződés aláírásakor is változatlanul - az okiratban írtakkal szemben - forintkölcsön felvételére irányult.

A felperesek nem tudták megindokolni azt sem, hogy 2006. évben miért írták alá a teljes bizonyító erejű magánokiratot, majd ugyanezen tartalommal a közokiratot, amennyiben szerződéses akaratuk nem az azokban írtakra irányult.

A felperesek egyéb, a szerződéses akarategyezés hiányának alátámasztására vonatkozó és a döntésük gazdaságtalanságára, valamint az alperes hitelbírálatának kritikájára hivatkozó érvelései sem megalapozottak.

Az a körülmény, hogy a szerződés megkötését a felperesek utólag túlzott kockázatúnak, illetve számukra gazdaságilag ésszerűtlennek minősítik, nem bizonyítja, hogy a szerződés aláírásakor a szerződéskötési akaratuk másra irányult. A felperesek azon állítása, miszerint a hitelbírálat tükrében az alperesnek a szerződéskötést meg kellett volna tagadnia, szintén nem támasztja alá a felek konszenzusának hiányát a szerződéskötés időpontjában.

A szerződéskötéshez vezető okok, bármelyik fél motivációja a szerződés létrejöttében - jelen tényállás mellett - közömbös, a korlátlan árfolyamkockázat felperesekre telepítése pedig a szerződés érvényessége körében vizsgálendő.

A felperesek érvelésével szemben a törvényszék azt állapította meg, hogy a felek megállapodása tartalmazza a kölcsönszerződés r.Ptk. 523.§ (1) bekezdésében szabályozott valamennyi lényeges elemét. A Hpt. 213.§ (1) bekezdésében előírt feltételek megvalósulását az elsőfokú bíróság az érvénytelenség körében vizsgálta.

Az elsőfokú bíróság kitért arra, hogy a felek közti kölcsönszerződés létrejöttét nem zárja ki önmagában az, hogy a szerződéskötés céljából az alperes blankettát alkalmazott, és a szerződés egyes elemeit több szerződés megkötése céljából előre kidolgozta (r.Ptk. 205/A.§)

Az üzletszabályzat illetve az alperes hirdetménye a szerződés részévé vált, mivel az alperes lehetővé tette, hogy a felperes annak tartalmát megismerje. A felperesek maguk sem hivatkoztak arra, hogy az alperes nem tett eleget a Hpt. 203.§ (3) bekezdése szerinti közzétételi kötelezettségének. Az üzletszabályzat és a hirdetmény pedig nem azáltal vált a szerződés részévé, hogy az alperes azt átadta-e a felperesek részére, hanem azzal, hogy az alperes annak megismerését lehetővé tette, a felperesek pedig azt az egyedi szerződés VIII.13. pontjának aláírásával elfogadták. A hirdetmény és üzletszabályzat ilyen módon a felek szerződésének részét képezi (EBH.2011.2413.).

A felperesek által hivatkozott semmisségi okok körében az elsőfokú bíróság rámutatott, hogy a szerződés nem sérti a Hpt. 213.§ (1) bekezdés a) pontjában írtakat.

A szerződés II/1. pontja egyértelműen tartalmazza az alperes szerződéses fő kötelezettségét, azaz azt, hogy szakaszosan, az épület készültségi fokának megfelelően, a folyósítási feltételek teljesítése után legfeljebb 15.000.000,- Ft összegű kölcsönt köteles a felperesek részére folyósítani. A II/1. pont azt is rögzíti, hogy az alperes a ténylegesen forintösszegben folyósított kölcsönt milyen árfolyamon, milyen pénznemben jogosult nyilvántartani. Ugyanerre vonatkozik a szerződés IV/4. pontja is.

A I/1. pontban a felperesek szerződéses nyilatkozatukkal elfogadták, hogy a szerződéskötéskor nyilvántartásba vett devizaösszeg (101.352 CHF) - amelyet az alperes a felperesek részére legfeljebb 15.000.000,- Ft összeg folyósítása érdekében rendelkezésre tart -, a finanszírozási igényhez képest 15%-kal megnövelt mértékben került megállapításra. Ugyanakkor egyértelműen ez a pont is rögzíti, hogy a tartozás tényleges összege az a szerződés II/1. pontja szerinti deviza összeg. A kölcsönszerződés tárgyának fentiek szerinti meghatározása megfelel a Hpt. 213.§ (1) bekezdés a) pontjában és a 6/2013. PJE határozatban írtaknak.

A szerződés III/ 8. pontja tartalmazza az éves, százalékban kifejezett THM-et, így a Hpt. 213.§ (1) bekezdés b) pontjában írtak teljesülnek, ez okból a szerződés érvénytelensége nem állapítható meg. Az elsőfokú bíróság kitért arra, hogy amennyiben a THM-adat téves volt, úgy az az alperes szerződésszegése körében értékelendő.

A Hpt. 213.§ (1) bekezdés c) pontjával összefüggésben az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy a szerződés III/1. pontja szerint a felek abban állapodtak meg, hogy a kölcsön éves kamatlába a folyósítás időpontjában a hirdetményben megállapított érték. Az épület készültségi fokának megfelelő, eltérő időpontokban folyósított kölcsön után a kamatfizetési kötelezettség mértékét a folyósításkor hatályos hirdetmény tartalmazza.

A felperesek érvelésével szemben az alperes igazolta, hogy a szakaszos folyósítás egyes időpontjaiban a hirdetmény valóban tartalmazta az aktuális kamatmértéket (28. sz. beadvány).

Kitért a törvényszék arra, hogy az ügyleti kamat fizetési kötelezettség az adós fő szolgáltatása körébe tartozik, így az erre vonatkozó szerződési feltételek tisztességtelensége csak akkor vizsgálható, ha azok nem világosak és nem érthetőek (Ptk. 209/A.§ (2) bekezdés, 209.§ (5) bekezdés). A kamat III/1. pont szerinti meghatározása azonban a világosság, érthetőség kritériumainak megfelel. Az elsőfokú bíróság utalt a Kúria Pfv.I.22.470/2017/6. számú eseti döntésében foglaltakra, miszerint a deviza alapú hitelszerződés kamata meghatározott, ha az egyedi szerződés e tekintetben a részévé váló hirdetmény folyósításkori adataira utal.

Teljesül a Hpt. 213.§ (1) bekezdés e) pontjában írt feltétel is. A kölcsönszerződés IV/2. és IV/5. pontja szabályozza a törlesztő részletek számát és a törlesztési időpontokat, a IV/4. pont pedig a törlesztő részletek összegét a türelmi idő alatt és azt követően. A számítási módszer a IV/1. pontból olvasható ki. A kamatszámítás módjára vonatkozóan egyrészt a hirdetmény 3. oldala, valamint az üzletszabályzat 10.5. pontja is tartalmaz rendelkezéseket. Az adós elfogadta, hogy milyen átváltási árfolyam alkalmazható akkor, ha nem svájci frankban, hanem más pénznemben teljesíti az esedékes fizetési kötelezettségét. A havi törlesztő részletek összegének alperes általi téves kiszámítása az alperes szerződésszegése és nem a szerződés érvényessége körében értékelhető.

A lakástakarékpénztári összeg engedményezéséről külön megállapodás szól, így a megtakarítási összeg engedményes általi felhasználása előtörlesztésnek minősül, amelyet a kölcsönszerződés VII. pontja rendez.

Az árfolyamkockázati tájékoztató elégtelenségére vonatkozó felperesi érvelésre tekintettel az elsőfokú bíróság abból indult ki, hogy a Hpt. 203.§ (6) bekezdése és (7) bekezdés a) pontja rögzíti a pénzügyi intézményt terhelő tájékoztatási kötelezettséget, ennek megszegéséhez azonban a Hpt. nem fűzi a semmisség jogkövetkezményét.

A Ptk. 209.§-ának (4) bekezdését a Ptk. 2009. évi XXXI. törvénnyel történt módosítása akként változtatta meg, hogy a tisztességtelen szerződési feltételekre vonatkozó rendelkezések csak akkor nem alkalmazhatók a fő szolgáltatást megállapító, illetve a szolgáltatás - ellenszolgáltatás arányát meghatározó szerződési kikötésekre, ha azok egyébként világosak és érthetőek.

A fenti jogszabálmódosítás indoka az, hogy nem lehet tisztességtelen a főkötelezettség egyenlőtlenségét meghatározó általános szerződési feltétel abban az esetben, ha ez annak vállalója számára kétséget kizáróan felismerhető volt a szerződéskötéskor. A nem világos, a kockázatokat nem ismertető, főkötelezettséget tartalmazó és a szerződés részévé váló általános szerződési feltétel tisztességtelenségét azonban vizsgálni kell.

Az adott szerződés - általános szerződési feltételként megfogalmazott - árfolyamkockázatra vonatkozó rendelkezéseinek érthetősége, világossága a tisztességtelenség fennállta vagy hiánya szempontjából annak ellenére vizsgálható, hogy a perbeli kölcsönszerződést a 2009. évi XXXI. sz. törvénymódosítás előtt, 2006-ban kötötték a felek. A 2009. május 22-től hatályos jogszabálmódosítás ugyanis a 93/13. EKG tanácsi Irányelv rendelkezéseit ültette át a magyar jogba. Az EUB C-26/13. döntésből is következően a nemzeti bíróságnak a nemzeti jogot olyan módon kell értelmezni, hogy az irányelv által követett céllal összhangban álló eredményre jusson, kivéve, ha ez contra legem jogértelmezéshez vezetne. A vonatkozó jogszabályok irányelv alapján történő értelmezése a felek 2006-ban kötött megállapodása tekintetében is lehetővé tette a főkötelezettséget megállapító általános szerződési feltételek tisztességtelenségének vizsgálatát abban az esetben, ha azok nem érthetőek és nem világosak.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság a 6/2013. PJE és a 2/2014. PJE határozatokban valamint az EUB C-51/17 számú ítéletben kifejtettek tükrében vizsgálta, hogy a felek 2006. évi szerződésének árfolyamkockázatra és a kockázat telepítésére vonatkozó szerződési feltételei világosak és érthetőek-e.

A hivatkozott rendelkezések szerint a szerződési feltétel akkor világos és átlátható, ha abból az átlagos fogyasztó számára kétségtelenül felismerhető, hogy a szerződéskötéssel kockázatot vállal, azaz a havi törlesztő részlet fizetési és a teljes kölcsönösszeg visszafizetési kötelezettsége is - az árfolyamnak a kölcsön futamideje alatt rá nézve kedvezőtlen változása következtében- előre nem látható mértékben emelkedhet.

Az EUB C-51/17. számú döntése rámutatott, hogy a szerződési feltételeknek nemcsak alakilag és nyelvtanilag kell világosnak és érthetőnek lenniük, hanem a szolgáltatónak fel kell hívni a figyelmet az átváltási árfolyam lehetséges változásaira, és a devizában felvett kölcsönrel összefüggő kockázatokra oly módon, hogy annak alapján az átlagos fogyasztó az általános szerződési feltételekből reá háruló gazdasági következményeket, terheket is értékelni tudja.

A bíróság a perbeli kockázatteltáró nyilatkozat, valamint a szerződés vonatkozó pontjainak együttes értelmezése alapján megállapította, hogy az alperes által nyújtott tájékoztatás a fenti kritériumoknak megfelel.

Abból a felpereseknek egyértelműen fel kellett ismerniük, hogy a rájuk nézve kedvezőtlen árfolyamváltozásnak nincs felső határa (tájékoztatás 2. bek.), hogy az árfolyamváltozás lehetősége valós és az bekövetkezhet a hitel futamideje alatt is (tájékoztatás 2., és 7. bek.), emiatt a kockázatvállalás valós és nem elhanyagolható mértékű (tájékoztatás 1., 2., 7., bek, kölcsönszerződés VII.2. pont). A kockázatfeltáró nyilatkozat tehát a valós kockázat felmérésére alkalmas módon mutatta be, hogy milyen tényleges hatásai lehetnek az árfolyamváltozásnak (tájékoztatás 3., 4., bek.).

A nyilatkozat teljes bizonyító erejű magánokirati formája igazolja, hogy a felperesek a tájékoztatóban foglaltakat magukra nézve kötelezőnek fogadták el.

A felpereseknek a perben nem sikerült bizonyítaniuk azon állításukat, hogy a kockázatfeltáró nyilatkozatot a szerződés aláírását követően kapták kézhez. Ezen állításukat a tanúként meghallgatott Ferenczné Zigó Krisztina is cáfolta.

Figyelemmel arra, hogy az árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatás a hivatkozott jogszabályoknak megfelelő, világos és érthető volt, így tisztességtelennek nem minősíthető.

A törvényszék kitért arra, hogy a szerződés létre nem jötte illetve érvénytelensége magállapítása hiányában a kezelési költség, folyósítási jutalék és rendelkezésre tartási jutalék tisztességtelensége tárgyában - feltételesen - előterjesztett kereset elbírálása szükségtelen volt.

A felperesek a fellebbezésükben- majd az azt kiegészítő további beadványaikban - az elsőfokú ítélet megváltoztatásával az alperes kereseti kérelem szerinti marasztalását, valamint az elszámolás során az elévülés szabályainak figyelembevételével az elsődleges kereseti kérelemnek megfelelő jogkövetkezmény alkalmazását, és az alperes 19.333.726.-forint megfizetésére kötelezését kérték.

Másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését, és új eljárás lefolytatását indítványozták, amennyiben a döntéshez szükséges tények nem állapíthatók meg, illetve olyan jogszabálysértés történt, amely miatt az eljárás megismétlése indokolt.

Perköltségre igényt tartottak.

Kérték, hogy a másodfokú bíróság rendelkezze a Tatabányai Törvényszék számlájára utalt, a pertárgy értékét meghaladó 260.024,- Ft elsőfokú illeték felperesek általi visszaigényelhetőségéről.

A felperesek azt állították, hogy a kölcsönszerződés a felek között a Ptk. 523.§-a, valamint a Hpt. 210.§ (1), (2) bekezdése által meghatározott lényeges elemek hiánya miatt nem jött létre.

Az álláspontjuk szerint a lényeges szerződéses elemek sem forint, sem deviza alapú kölcsönértelmezés esetén nem számíthatók ki a szerződés adatai alapján.

Az első fokon eljáró törvényszék adós maradt annak magyarázatával, hogy a szerződésben szereplő, tájékoztató jellegű deviza összegből hogyan lehet meghatározni és matematikailag kiszámítani a kölcsönadott deviza összeget, a folyósított forint összeget, illetve a visszafizetendő, forintban meghatározott törlesztő részleteket.

A szerződés nem tartalmazza az ügyleti kamatláb mértékét sem. A felperesek álláspontja szerint a folyósításkor érvényes hirdetmény nem vált a szerződés részévé, ugyanis az egyedileg meg nem tárgyalt szerződés szabványzáradéka önmagában nem bizonyítja az ÁSZF-ek elfogadását, így azok a Ptk. 205/B.§-ának (1) bekezdése alapján nem váltak a szerződés részévé. A közjegyzői okiratba foglalás sem teszi egyedileg megtárgyalttá a szerződést.

A 6/2013. PJE határozatban a deviza alapú kölcsönszerződések létrejöttének minimum feltételeként meghatározott lényeges tartalmi elemek is hiányoznak.

Az első fokon eljáró bíróság nem indokolta, hogy a szerződésben szereplő tájékoztató jellegű deviza összegek, és a tényleges kölcsönösszeg kiszámítására vonatkozó szerződéses feltételben szereplő „legfeljebb” kitétel miként felel meg a világos és érthető megfogalmazás, valamint az átláthatóság 93/13. EKG Irányelvben és az azt konkretizáló EUB ítéletekben foglalt kritériumainak.

A szerződés I/1., II/1., III/1., III/3., III/6., továbbá IV/4. pontjait a Ptk. 523.§, a Hpt. vonatkozó rendelkezései, a 6/2013. PJE határozat, valamint a Pp. 3.§ (1) bekezdésben írtak tükrében értelmezve az állapítható meg, hogy az alperes a kölcsön összegét forintban határozta meg(kirovás) és folyósította ki (lerovás), a tényleges deviza összeg majd csak ezt követően volt kiszámítható. A kifolyósított forint összegre történt a kamatok és a költségek számítása is, a még folyósításra nem kerülő tőkeösszeg is csak forintban értendő.

Mind az alperes, mind a felperes teljesítése forintban történt, mert a deviza tranzakciók (deviza eladás-vétel) nem is szerepeltek a rendelkezésre álló bizonylatokon.

A szerződés tartalmi elemzésének és a Kúria 6/2013. sz. PJE határozatának összevetésével megállapítható, hogy a tényleges kölcsön nem devizában került megállapításra és folyósításra, felpereseknek nem devizaösszeget valamint annak járulékait kell forintban visszafizetnie. Alperesnek a szerződés rendelkezései alapján a ténylegesen forintban megállapított és ténylegesen forintban folyósított összeget kell utólag nyilvántartani CHF-ben és annak forintban megállapított járulékait kell CHF-ben beszednie, de a szerződés lehetővé teszi a forintban történő teljesítést is.

A PJE határozat alapján mind a hitelező, mind a felperesek tartozása devizában kerül meghatározásra, az adósnak minden esetben a devizában meghatározott összeget kell visszafizetni, illetve mind a hitelező, mind az adós devizában meghatározott tartozását a Ptk. 231.§ alapján kell átszámítani forintra. Ezen ismérveknek a szerződés nem felel meg. A 6/2013. PJE határozat a Ptk. 231.§-át tekinti a deviza alapú kölcsönök alapjának, azonban a szerződés tartalmi vizsgálatából kiderül, hogy a szerződés nem rendelkezik devizából forintra számításról, ellenkezőleg csak forintról devizára. A szerződés nem tartalmaz olyan rendelkezést a kötelelem megállapítása során, amelyből árfolyamkockázat következne a felperesek felé.

Így a perbeli szerződés nem minősíthető deviza alapú konstrukciónak.

A törvényszék figyelmen kívül hagyta, hogy a szerződés nem tartalmazza a deviza alapú kölcsönök konkrét működési mechanizmusát, a deviza alapú kölcsönökre vonatkozó elengedhetetlen információkat, a kölcsönadott és visszafizetendő összeg konkrét számítási mechanizmusát, így a felperesek a szerződéskötéskor nem értékelhették megfelelően a szerződésből eredően őket érintő gazdasági következményeket különösen a kölcsönük teljes költségét.

A szerződéses rendelkezések deviza alapú kölcsönértelmezés szempontjából nem világosak, nem érthetőek, nem átláthatóak, és tartalmukban nem konkrétak.

A bíróság nem vette figyelembe, hogy a felek közt fennállt a rejtett disszenzus, tehát a szerződés a Ptk. 205.§ (1) bekezdése alapján nem jött létre.

A felperesek a kölcsönigénylő nyomtatványon az általuk igénybe venni kívánt kölcsönösszeget forintban jelölték meg, és jelezték, hogy a rendelkezésre bocsátást is forintban igénylik, illetve a törlesztő részleteket is forintban kívánják megfizetni. A felperesek akarata tehát egyértelműen forintkölcsönre, míg az alperes akarata - a perbeli jognyilatkozatai alapján - egyértelműen deviza kölcsönnek minősülő deviza alapú kölcsönre irányult, ezért kölcsönös és egyező akaratnyilatkozat hiányában a szerződés nem jött létre.

Az alperesi akaratnyilatkozat tartalmi vizsgálata alapján a felperesek joggal gondolhatták, hogy az alperes szerződési akarata az övékkel megegyezően forint kölcsönre irányul.

Az alperes deviza alapú kölcsön megkötésére irányuló akaratát a ténylegesen írásba foglalt szerződés tartalmi elemzése nem támasztja alá, a szerződést a kötelmet keletkeztető feltételek alapján csak forint kölcsönre irányuló szerződésként lehet értelmezni.

A felperesek fellebbezésükben kitértek arra, hogy - az ítéleti indokolásban foglaltakkal szemben - a svájci frankra is utalást tartalmazó írásbeli szerződést azért írták alá, mivel az alperes ajánlatát egy utólag devizában is nyilvántartott, de forintkölcsönként értelmezték.

A felperesek a deviza alapúságot a devizaforrásra értették, ami a kölcsönszerződéstől elkülönülő jogviszony, és csak alperes vonatkozásában értelmezhető.

A felperesek kifejtették, hogy a közjegyzői okiratot azért írták alá, mert egyrészt az alperes azt folyósítási feltételként előírta, másrészt a közjegyzői okiratba foglaltakat egy utólag devizában is nyilvántartott, de forintkölcsönre vonatkozó egyoldalú tartozáselismerésnek (tényműködésnek) és nem a felek szerződéses akaratát rögzítő és bizonyító kétoldalú ügyleti okiratnak tekintették.

A fentiekől eltérő értelmezés elvárása a felperesektől túlzottan magas elvárhatósági mércének tekinthető, amely elé a fogyasztó nem állítható (Kúria 2019. április 10-i Konzultációs Testületi álláspontja). Az elvárhatósági mércét annak tükrében kell értelmezni, hogy a Fővárosi Ítéltábla Polgári Kollégiuma 2013. december 9-én a deviza alapú szerződéseket forint kölcsönszerződéseknek minősítette.

A törvényszék figyelmen kívül hagyta, hogy az alperes, mint pénzügyi szakértő a felperesek ismert kölcsönigénye, a kölcsön célja, a felperesek alperes által ismert jövedelmi és fedezeti helyzete alapján tett olyan szakmailag kimunkált (olcsó és a fedezeti helyzetnek megfelelő) ajánlatot a felperesek felé, ami alapján a felperesek alappal hitték az eset körülményei és a szerződés tartalma alapján, hogy az alperes akaratát is az övékkel egyezően egy utólag devizában is nyilvántartott, de forint kölcsönre irányul.

Az elsőfokú bíróságnak észlelnie kellett volna, hogy a perbeli közjegyzői okirat nem a jogügyletre vonatkozó akaratnyilvánítás tényét tartalmazó, közhiteles ügyleti okirat, és az nem tekinthető tényműködésnek sem. A Kjt.131.§ (1) bekezdése ugyanis úgy rendelkezik, hogy nem tekinthető közokiratnak az az okirat, melyet a közjegyző a Kjt. 12.§-ában, valamint a 120-129.§-ban foglaltak megsértésével készített.

A közjegyzőnek meg kellett volna tagadnia a közreműködést a perbeli jogügylet kapcsán, mivel annak célja tisztességtelen..

A Hpt. 213.§ (1) bekezdése szerinti érvénytelenségi okok körében a felperesek a fellebbezésükben utaltak arra, hogy a Hpt. 213.§ (1) bekezdés a) és e) pontja sérelmével a törvényszék megelégedett azzal, hogy a felek a szerződés tárgyaként tájékoztató jellegű devizaösszeget tüntettek fel, amely azonban nem felel meg sem a tényleges kölcsönösszeg és a törlesztő részlet egzakt meghatározására, konkrét feltüntetésére, sem pedig annak kiszámíthatóságára vonatkozó szigorú követelményeknek.

A tényleges kölcsön meghatározására vonatkozó feltételben szereplő „legfeljebb” kitétel miatt a folyósítandó forintösszeg és az ebből utólag nyilvántartásba vett devizaösszeg matematikailag meghatározhatatlan. A törlesztő részlet kiszámítása a tényleges kölcsönösszeg és az ügyleti kamat konkrét meghatározása nélkül lehetetlen.

Nem teljesült a Hpt. 213.§ (1) bekezdésének fogyasztóvédelmi célja, mivel a kölcsön és a törlesztőrészlet tényleges összege helyett a tájékoztató jellegű adatok alapján a fogyasztó a szerződéskötéskor nem tudta értékelni a szerződésből eredően őt terhelő gazdasági következményeket, köztük különösen a kölcsön teljes költségét.

A felperesek a Hpt. 213.§ (1) bekezdés b) pontjával összefüggésben sérelmezték, hogy a szerződés nem tünteti fel a THM valós, konkrét értékét, hanem csupán egy tájékoztató jellegű, a kérelem befogadásának napjára vonatkozó nem valós értéket. A THM kiszámítására szolgáló matematikai képletet ugyan tartalmazza, az e számítás elvégzéséhez szükséges tényezőket azonban nem. Nem tesz említést a kamat tényleges mértékéről. A szerződés az ügyleti kamatlábat egy jövőbeni hirdetményben szereplő értékben állapította meg. A szerződéskötéskor a tényleges THM kamat nélkül nem számítható ki. A fentiek miatt nem teljesülnek az EUB C-448/17. számú döntés 64., 65. pontjában előírtak sem.

A Hpt. 213.§ (1) bekezdés c) pontjával összefüggésben kiemelte, hogy az alperes a kamatlábat a saját jövőbeni hirdetményében határozta meg, amely tisztességtelennek minősül tekintettel az egyoldalú kamatemelésre lehetőséget adó kikötésre is. A hirdetmény nem vált a szerződés részévé, a kölcsönszerződés pedig nem egyediesíti, nem nevesíti a kamatlábat.

Az árfolyamkockázat vizsgálata körében a fellebbezők kiemelték, hogy jelen esetben a Hpt. 203.§ (6) bekezdésében, a 2/2014. PJE határozatban, a 93/13. EKG Irányelvben és az azt értelmező EUB ítéletekben foglaltaknak sem a kölcsönszerződés kikötéseinek megfogalmazása, sem a kockázatfeltáró nyilatkozat, sem a szóbeli tájékoztatás nem felelt meg. A felperesek amiatt is alappal gondolhatták, hogy a kockázat csekély vagy nem valós, mert a professzionális pénzügyi szakértő (az alperes) annak tudatában minősítette hitelképesnek a felpereseket, hogy jövedelmük csak a lakástakarékpénztári megtakarítással kombinált forintkölcsönre nyújtott fedezetet, az árfolyamkockázatra nem.

A svájci frank klauzula 2. pontja is csak jelentős, de nem korlátlan árfolyamkockázatról tesz említést, az 1. pontban pedig az árfolyam nagy mértékű emelkedését az alperes is csak 5%-ban határozta meg, ami szintén az árfolyamkockázat határozott korlátját helyezi kilátásba.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és felperesek perköltségben marasztalását kérte.

A szerződés létrejötte körében az 1/2016. PJE határozatra hivatkozással leszögezte, hogy a felperesek deviza alapú kölcsönszerződést kötöttek, azaz a Hpt. 213.§ (1) bekezdés a) pontja értelmében a kölcsönszerződés tárgya, azaz a visszafizetendő kölcsönösszeg (az adós tartozása) egy svájci frank devizanemben meghatározott összeg.

A bank 101.352 svájci frank kölcsönt bocsátott a felperesek rendelkezésére, tekintettel a kölcsönszerződés I.2. pontjában írt cél megvalósításához szükséges 15.000.000,- forintos finanszírozási igényükre, amit a bank kifejezetten svájci frank elszámolással elégitett ki.

A szerződésben a devizaösszeg „tájékoztató jelleggel” történő feltüntetésére azért volt szükség, mivel a kölcsönnyújtás céljából beszerzett devizaforrásból kizárólag a 15.000.000,- Ft összegű finanszírozási igény kielégítéséhez a folyósítás napján szükséges svájci frank összeg minősült a szerződés tárgyának. Az ezt meghaladó részre a felperesnek a finanszírozási igénye kielégítéséhez nyilvánvaló módon nem volt szüksége.

A kölcsönszerződés II/1. pontja rögzítette azt a számítási metodikát, amellyel a folyósított kölcsön devizában nyilvántartott összege pontosan megállapítható.

E szerint a bank a kölcsönt - a jelen szerződésben írt ügyféligény alapján - minden esetben legfeljebb az I/1. pontban írt forintösszegben folyósítja, de ezt a folyósítás napján érvényes, a bank által alkalmazott és a bank hirdetményében hivatkozott számlakonverziós devizavételi árfolyamon kiszámított svájci frank összegben tartja nyilván. A kölcsönszerződés tehát valóban nem tartalmazott konkrét számszerű adatot a kölcsön devizában nyilvántartott összegére vonatkozóan,

azonban a szerződés II/1. pontja tartalmazta azt a számítási módszert, amellyel a folyósított kölcsön devizában nyilvántartott összege pontosan meghatározható.

Az alperes kiemelte, hogy nem vitatottan blankettaszerződést és általános szerződési feltételeket alkalmazott a kölcsönszerződések megkötése körében, azonban a választott szerződéses konstrukciót, a folyósítandó összeget, a szerződés deviza alapú voltát, a törlesztő részletek összegét, mértékét, a kamat és a THM értékét a felek egyedileg megtárgyalták. Önmagában az a tény, hogy a hasonló tárgyú szerződések megkötése céljából a bank blankettákat készít leendő ügyfelei számára, nem generál egyoldalú hatalmasságot.

A felperesek a kölcsönszerződés tartalmát, valamint az ÁSZF-et az aláírás előtt elolvasták, azt megismerték, és elfogadták, így akarattuk kiterjedt arra, hogy ilyen típusú szerződést kössenek, a felek közt az akarategység és a konszenzus a szerződés aláírásakor fennállt.

Az a körülmény, hogy a felperesek 2012-ben a hitelösszeget annak kamatával és egyéb díjaival együtt visszafizették, azt erősíti, hogy a felek között a kölcsönös akarat a szerződés aláírásakor annak minden eleme körében fennállt.

Az árfolyamkockázatot a fogyasztóra telepítő rendelkezések tisztességtelenségére történő felperesi hivatkozásra tekintettel az alperesek kiemelték, hogy az EUB gyakorlata szerint annak van kiemelten fontos szerepe, hogy a fogyasztónak módjában álljon egyértelmű és érthető szempontok alapján értékelni a számára az adott feltételből eredő gazdasági következményeket.

Az alperes álláspontja szerint a tájékoztatásból annak kellett kitűnnie, hogy a fogyasztónak önmagában az árfolyamváltozás lehetőségével kellett számolni, és azt a döntést meghozni, hogy a kedvezőbb kamat ellenében ezt a kockázatot vállalja-e. Ezek azonban a szerződésből világosan és egyértelműen kiderülnek, tehát a felperes által hivatkozott kikötések tisztességtelensége nem vizsgálható.

A kölcsönszerződés VII/1. pontjában a pótfedezetre vonatkozóan, a VII/2. pontjában a svájci frank klauzulában írtakat, valamint a felperesek által aláírt kockázatfeltáró nyilatkozat tartalmát együttesen értékelve megállapítható, hogy az alperes által az árfolyamkockázatot érintően adott tájékoztatás megfelel a 2/2014. és az 1/2016. PJE határozatokban foglaltaknak, a C-51/17. ítéletben írt kívánalmaknak.

A Hpt. 213.§ (1) bekezdés a), b), c), e) pontjaira alapított semmisségi okok, valamint az ügyleti kamat mértéke, meghatározottsága tekintetében az alperes fenntartotta az elsőfokú eljárásban kifejtett álláspontját.

A fellebbezési ellenkérelem a továbbiakban a kamaton felüli egyéb fizetési kötelezettségek - kezelési költség, folyósítási jutalék stb. - felszámításával kapcsolatos kikötésekkel összefüggő, továbbá a tartozáselismerésnek nem minősülő ténytanúsítványra vonatkozó, a fellebbezés szempontjából irreleváns érvelést tartalmaz.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a szükséges körben lefolytatta- az ítélet hatályon kívül helyezésére alapot adó, lényeges eljárási szabályt nem sértett, indokolási kötelezettségének teljes körűen eleget tett -, és megalapozott tényállásból helytálló jogi következtetéseket levonva utasította el a kereseti kérelmet.

A törvényszék a felperesek érvelésének lényegi elemeit számba véve a döntését megfelelő

részletességgel indokolta, ezért az elsőfokú bíróság által kifejtettek ismételése szükségtelen.

A fellebbezésben foglaltakra tekintettel az ítéltábla a szerződéses jogviszony hiányára alapított felperesi érvelés azon alapvető ellentmondását emeli ki, miszerint a felperesek abból indultak ki, hogy a Ptk. 523. § (1) bekezdésben előírt tartalmi elemekben a felek között nem volt konszenzus, egybehangzó akaratnyilatkozatok hiányában a felek között szerződés nem jött létre. (Fellebbezés 2. old.)

Egyidejűleg a felperesek - mintegy a szerződéses jogviszony hiányára vonatkozó álláspontjukat cáfolva - azzal is érveltek, hogy az alperes kinyilvánított, a kölcsönszerződésben rögzített akaratnyilatkozata szerint "kötelmet létrehozó, a szerződés tényleges főszolgáltatásait (Ptk. 523. §) meghatározó szerződési feltételek - a felperesek akaratnyilatkozatával megegyezően - forint kötelemről rendelkeznek". (Fellebbezés 7. old.7.bek.) A felperesek állították, hogy az akaratmegyezőség vizsgálatánál csak a kinyilvánított, írásba foglalt akaratnyilatkozat vehető figyelembe, az alperes írásba nem foglalt, nem közölt azon akarata, amely a devizaalapúság ismérveire vonatkozik, közömbös. (Fellebbezés 7. old. 10.bek.)

A szerződés nem tartalmazza a devizaalapúság ismérveit, nem tartalmaz olyan rendelkezést, ami alapján a felpereseknek árfolyamkockázatot kellene viselni. (Fellebbezés 6. old. 2.)

A felperesek fentiekben hivatkozott érvelése szerint tehát a felek között forint alapú kölcsönszerződés jött létre.

A fellebbezésben kifejtettekkel szemben helyes az elsőfokú bíróság azon megállapítása, miszerint a peres felek deviza alapú kölcsönszerződést kötöttek, amelynek létrejöttét és tartalmát teljes bizonyító erejű magánokirat, illetve közokirat támasztja alá (Pp.195., 196. §).

Az ítéltábla itt tér ki arra, hogy a felperesek nem igazolták a közjegyzői okirat általuk állított hiányosságait, nem bizonyították, hogy azt a közjegyző a közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény (Kjt.) 12.§-ban, valamint 120-129.§ -ban foglaltak megsértésével vagy elmulasztásával készítette.

A felek kölcsönjogviszonyának elbírálása során ezért az általuk 2006. november 16-án aláírt majd ugyanezen tartalommal közjegyzői okiratba foglalt kölcsönszerződés tartalma az irányadó, figyelemmel a rPtk.205/B.§. (1) bekezdés alapján a szerződés részévé vált Üzletszabályzatban és Hirdetményben foglaltakra is.

A kölcsön összegét, a szerződés tárgyát a megállapodás I/1. és II/2. pontjai határozzák meg.

Ennek értelmében a kölcsön összege 15 millió Ft-nak a folyósításkori vételi devizaárfolyamon CHF-ben átszámított összege.

A kölcsönösszeg fentiek szerinti meghatározása megfelel a Ptk. 523. §-ban és a Hpt. 213. § (1) bekezdés a) pontjában, valamint a 6/2013 PJE határozatban írtaknak.

A kölcsön összegének - a pozitívan elbírált hiteligényléshez igazodó - 15 millió Ft-ban való rögzítését - az adott szöveggörnyezetben - nem teszi meghatározatlanná a "legfeljebb" kitétel használata. Ez mindössze arra utal, hogy a 15 millió Ft kölcsön szakaszos folyósítására tekintettel a teljes kölcsönösszeg felperesek részére való kifizetéséhez a folyósítási feltételek maradéktalan teljesítése szükséges.

A kölcsönösszeg általuk (utólag) állított meghatározatlansága ellenére sem ébredt kétely a felperesekben a szerződéskötést követően a részükre - az igénylésük mértéke alapján - folyósított 15 millió forint összegszerűségének megfelelősége tekintetében .

Az árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatás megfelelősége körében az ítéltábla kiemeli, hogy a szerződéskötéskor a felpereseknek a kapott tájékoztatás alapján nem jogdogmatikailag kellett

értelmeznie a deviza alapú szerződéses konstrukciót, és a devizahitelezés mechanizmusait, hanem azt kellett felismerniük, hogy a folyósítási feltételek teljesítése esetén a pénzintézet 15.000.000.- forintot folyósít részükre, amelyet devizában tart nyilván, és ennek törlesztőrészleteit devizában kell visszafizetniük. Ennek következtében pedig- a forintheleknél kedvezőbb kamatmérték mellett - a forint gyengülése esetén a devizában teljesítendő törlesztőrészletek forint ellenértéke nő, azaz a törlesztőrészletek forintösszege (ezáltal fizetési terheik) jelentősen, - előre meg nem határozható mértékben- megnövekedhetnek.

Az alperes által nyújtott tájékoztatásból és a szerződés CHF klauzulájából,- ahogy azt az elsőfokú bíróság részletesen kifejtette - az átlagos fogyasztó számára a fentiek átláthatók, megérthetők.

A CHF klauzulában feltüntetett 5 % mérték az árfolyamemelkedésnek nyilvánvalóan nem a maximumát jelöli, hanem az esetleges emelkedés azon mértékét, aminek bekövetkezte esetén az adósnak pótfedezetet kell nyújtania.

A felperes által lerótt 260.024 Ft eljárási illeték visszaigénylésére azért nincs lehetőség, mivel a felperes a kereseti kérelmét 2018. december 19-én érkezett 22. számú beadványában 19.333.726 Ft-ra emelte fel, ezen összegben kérte marasztalni az alperest jogalap nélküli gazdagodás jogcímén.

A felemelt kereseti kérelemre tekintettel a lerovandó illeték összege - az Itv. 39. § és 42. § (1) bekezdés a) pontja alapján - 1.160.024 Ft, amelyet a felperes a korábban, két részletben lerótt 900.000.- forint illeték további 260.024.- forinttal való kiegészítésével teljesített.

A kereseti kérelem felemelése időpontjában az illetékmaximum a korábbi 900.000.- forint helyett már 1.500.000.- forint volt

A felperések fellebbezésében felhozott indokok az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatására nem adnak alapot.

Az ítélet tábla az elsőfokú bíróság helytálló döntését a Pp. 254.§ (3) bekezdése alapján annak helyes indokaira tekintettel helybenhagyta.

Az ítélet tábla az eredménytelenül fellebbező felpereseket a Pp. 78.§. (1) bekezdése alapján kötelezte a 32/2003.(VIII.22.) IM r. 3.§. (5) (6) bekezdése alapján megállapított mértékű ügyvédi munkadíjból álló perköltség alperes részére való megfizetésére.

A perköltség összegének mérséklése során az ítélet tábla a jelentős pertárgyértékből kiindulva figyelemmel volt arra is, hogy az alperes a tárgyaláson megjelent, az írásbeli ellenkérelem azonban a korábbiakban már előadott érvelést tartalmazta.

Győr, 2019. szeptember 10.

Dr. Világi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

Dr. Sarmon Hedvig sk.
előadó bíró

Dr. Szabó Péter sk.
bíró